



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



# BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

# GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

**Ceny prenumeraty:**

miesięcznie 5 mk. z odnośnieniem do domu 450 bez odnośnienia i swista 25 mk.  
Cena pojedynczego numeru 30 fenigów.

**Ceny ogłoszeń:**

za wiersz netto: w jednoszpaltowy na I kol. 2 mk. 00 fenigów, na II i III kol. 1 mk. 60 fen. na IV kol. 75 fenigów  
Ogłoszenia drobne po 20 fenigów, za wyraz.

Redaktor: dla jego zastępstwa przyjmują interesantów: Ludwików i Władysław Gół...  
niedziela od godz. 11-2 po poł. Reklamy i ogłoszenia redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Marii Nr. 38  
Telefon Nr. 59. Skrzynka pocztowa № 25.

Niebywała Sensacja!

## Teatr „PARYSKI“

Niebywała Sensacja!

Program od Wtorku 1-go do Piątku 4-go Kwietnia r. b.

### Wszechświatowa Atrakcja!!

# Willi Panzer Comp.

ze swoją słynną na całą Europę trupą filiputów  
(5-ciu amerykańców 5-ciu anglików)  
najmniejsi ludzie w świecie.

## Przyjemność z blondynką

Tryskająca humorem farsa w 3-ech częściach,  
w świetnym wykonaniu wiedeńskich artystów.

## Przekląte podobieństwo

Wspaniała komedia w 2-ech częściach.

**UWAGA:** W dniu powszednie od godz. 5 do 7 wieczorem sem kinematograf po cenach zwykłych, zaś od godz. 7-ej i 9-ej wiecz. kinematograf połączony z atrakcjami filiputów po cenach: krzesło w łoży 5 mk., krzesło parterowe 4 mk. i galerja 2 mk. W niedziele i święta kinematograf z atrakcjami od godz. 5-ej, 7-ej i 9-ej wiecz. **Passe-Partout nie ważne.** Bilety wcześniej nabywać można w kasie teatru.

## Anons: Od Soboty 6 kwietnia 1919 roku „Carmen“

Wielkie arcydzieło w 6-ciu częściach podług opery Bischa odtwarzające szczegółowo opowieść hiszpańską przedstawia walki byków w Sewilli i wiele innych niezwykłych efektownych i malowniczych scen.  
W roli tytułowej słynna polska gwiazda **Pola Negri.**

Muzyka: Oktet Artystyczny pod dyrekcją p. **Jerzego Bursika** b. dyrektora orkiestry w Zakopanem.

Zakład Fotograficzny  
**F. Zgóreckiego**  
przeniesiony został  
z II-ej aleji 16 pod № 29 w dawnym lokalu Wesotowskiego.

**SKŁAD MEBLI żelaznych i drewnianych**  
Edwarda Kindermanna  
ul. Kościuszki Nr. 26 (dom wł.)  
POLECA: łóżka, szafy, stoły, krzesła (od 15 Mk. za szt.), kredensy, burki, umywalki, wózki ościenne, rowerki i t. p. Odnawienie mebli żelaznych.

Potrzebny uczciwy chłopiec do roznośzenia „Gonca“ zaraz

**Biuro Meljoracji Rolnej.**  
**Inż. W. Kukliński i K. Deleff**  
Wykonują: Drenowanie pól, osuszanie i nawodnianie łąk, gospodarstwa wodne, Regulowanie rzek, Budowę dróg i szos. — Eksploatacja...  
Częstochowa, ul. Dojazd № 9, telef. № 50.

**Prosimy o uregulowanie zaległej prenumeraty „Gonca Częstochowskiego“**

**ZNAKOMITE PIWO PILZEŃSKIE**  
P O L E C A  
**Browar K. Szwede**  
w Częstochowie.

**Racławice.**  
W 125 rocznicę zwycięstwa pod Racławicami.  
W dniu dzisiejszym 125 lat upływa od owej chwili podzioriej, gdy wielki syn ojczyzny, Tadeusz Kościuszko na czele chłopów zbrojnych w kosy odniósł jedno z najświetniejszych zwycięstw w historii oręża polskiego.  
I mimowoli przychodzą na myśl pewne analogie, tak podobna jest chwila owa pod wielu względami do (szczęśliwiej), że trudno się opędzić natrętnym, przykrym refleksjom.  
Rozpoczynając insurekcję, Kościuszko rozumiał, że jedyną gwarancją powodzenia — wciągnięcie mas chłopów do walki o wolność. Że zaś masy chłopie nie chciały walczyć o wolność szlachcy z swoją dalszą niewolę — stąd wywód jasny: należało znaleźć podd...  
I Kościuszko wstąpił na tę trudną drogę. Niestety — naprzód U szlach-

ty nie spotkał tej fali entuzjazmu i ofiarności, jakiej się spodziewał, chłop zaś nie widząc czynów, któreby szły śladem przyrzeczeń, trwał w nieufności i obojętności. Tak tedy brak zdecydowanej i konsekwentnie przeprowadzonej gruntownej reformy rolnej przed 125 laty zaprzęcał sprawę wolności i oddał cały naród polski w hańbiącą niewolę.  
Dziś w innej szacie, zmienionej stopniowo do stopnia cywilizacji, przetywamy to samo tragiczne niezrozumienie powagi chwili. Położenie zaś jest tem niebezpieczniejsze, że skomplikowane kwestja robotnicza, która od czasów Kościuszki nie występowała bodaj nigdy w tak zaczerpniętych formach, jak to dzieje się obecnie. I dziś, w dobie przełomu, za którym nastąpić ma bezpośrednio zjednoczenie i niepodległość Polski, lub ponowne jeszcze straszniejsze rozdarcie i niewola — dziś dominuje u nas sprawa rolna.  
Od szybkiego i gruntownego porozumienia w tej sprawie, od jej należytego rozwiązania zależy wszyst-

ko, lub prawie wszystko, bo spokój i ład wewnętrzny. Rozwiązanie tej kwestji wyrwie nas z błędnego koła szarpaniny i nieporozumień, stanie się punktem wyjścia dla pomysłowego rozstrzygnięcia całego szeregu spraw innych, których zaczerpienie tamuje dziś naszą walkę o egzystencję.  
I jeżeli naród doniosłości tej sprawy obecnie naleyście nie oceni i nie rozwiąże jej szybko a stanowczo — Polska narazem być może nie tylko na cały szereg wstrząśnień wewnętrznych, ale i na klęski zewnętrzne. Doczekać się możemy wtedy tej tragicznej chwili, że po szeregu lat, niosących ruinę państwu polskiemu stanie się znowu wędzrym ułankiem ziem polskich, być może zależnym od któregośkolwiek sąsiada, być może nawet krajem całkowicie niewolnym, krajem łaź i cierpię, jak się nią stała po insurekcji kościuszkowskiej i wojnach napoleońskich.  
Oby nauka, płynąca z tragicznych kart polskiej historii porobiorczej nie poszła tym razem na marne! Oby naród cały zrozumiał doniosłość chwili i stosownie do tego uderzył w czynów stał

gen. Hallera odpis rozkazu dziennego z dnia 18...  
Wojaka polskiego, stojącego pod moim dowództwem poza granicami Rzeczypospolitej, jako zbrodnię wojenną, narazem polskiego, wyłącza na tem. mającemu hold Sejmowi, Rzeczypospolitej, spłaconemu władzy suwerennej narodu polskiego...  
Rozkaz gen. Hallera brzmi jak następuje:  
Wojaka polskiego, stojącego pod moim dowództwem poza granicami Rzeczypospolitej, jako zbrodnię wojenną, narazem polskiego, wyłącza na tem. mającemu hold Sejmowi, Rzeczypospolitej, spłaconemu władzy suwerennej narodu polskiego...  
Rozkaz gen. Hallera brzmi jak następuje:  
Wojaka polskiego, stojącego pod moim dowództwem poza granicami Rzeczypospolitej, jako zbrodnię wojenną, narazem polskiego, wyłącza na tem. mającemu hold Sejmowi, Rzeczypospolitej, spłaconemu władzy suwerennej narodu polskiego...  
**Z sejmu.**  
Rozkaz gen. Hallera.  
Na początku wtorkowego posiedzenia po odczytaniu interpelacji Marraick oświadcza, iż otrzymał...







Teatr ODEON

Program od środy 2 do niedzieli 6 Kwietnia  
Największa sensacja chwili!

Pomimo nadzwyczaj wy-  
sokiej dzierżawy obrazu  
Ceny miejsc zwykłe.

# Zelazna reka

MECISTES NA WOJNE

Awanturcze dzieje, pełne epizodów dramatycznych i komicznych, najsilniejsze na ku'i ziemskiej czło-  
wieka, w sensacyjnym i aktualnym dramacie włoskim w 6-ciu częściach.

Ze „MECISTES NA WOJNE” jest największą sensacją chwili obecnej, dowodem jest to, że podczas najstraszniejszych  
widzeń w Rejsy ceniących cześć, obraz ten był najpopularniejszą atrakcją dla miliona widzów i wielokrotnie oglądany.

**SWIERZBE** leczy rady-  
kalnie maść

„SCIBIFORM ORAŃSKI”  
Mocniejsza dla dorosłych i łagodniejsza dla dzieci prowizora farmacji

1. Orańskiego

Warszawa, Zielna 24. telefon 408-36.

Sprzedz w aptekach i sklepach aptecznych. Główna sprzedaż: Hurtowni sprzed apteczny Reingold i Orański

**Ofisary na Skarb Narodowy**  
złożone na ogólnym zebraniu Stow. Włas. Nieruchomości

Fiszor T. 5 mk. F. D. Wilkoszewski 5 mk. Zboński 5 mk. Heininger 5 mk. Marks 5 mk. Rudnicki 5 mk. Bartnicki 5 mk. Dziński 10 mk. Pleśkaczowski 5 mk. Iwanicki 5 mk. Moroz 10 mk. Bajer 5 mk. Jaskiewicz 3 mk. Z. Białkowski 5 mk. Osowski 5 mk. Sikorski 5 mk. Kinderman 5 mk. St. Kędzierski 5 mk. Skalski 5 mk. Rogowski 5 mk. 1 5 rb. złote Rymaszewski 2 mk. Neryg 5 mk. Buster 5 mk. Muszket 1 mk. Mikiewicz 10 mk. J. Chmielewski 2 mk. St. Barylski 5 mk. Ciurzyński 1 mk. 15 fen. Cwudziński 5 mk. Zgorzelska 3 mk. Czewczyk 2 mk. Blachnicki 5 mk. Pierzykowski 5 mk. Juszczyński 2 mk. 15 fen. Kie-szczyński 5 mk. Józef Barylski 5 rb. złote M. Chmielewski 5 rb. złote 1 5 rb. pap. Styszkín 5 rb. pap. Poros 5 rb. pap. Wojcicki 2 rb. pap. Szczygiłowski 1 rb. pap. Bendkowski 4 mk sreb Konradkiewicz 4 mk sr Dewudzki 2 mk sreb Buchacz 10 koron Piątkowski 5 mk bilonem Wolski Antoni 4 rb sr i 5 mk sr zamieniono na papier Niezapisane 3 mk.

**Pietrogredzko-Pyski Bank Handlowy**  
(dawniej Ryski Bank Handlowy)  
**ODDZIAŁ W CZĘSTOCHOWIE**  
2 Aleja Nr. 26 6630--

przyjmuje zapisy na  
**Polską Pożyczkę Państwową**  
kupi i sprzedaje Ruble i wszelkie inne waluty zagraniczne po kursie dziennym.  
Wynajem kasetek (sefes) w skarbonie opancerzonym.

Najlepszym środkiem do farbo-  
wania: bluzek, firanek, wstążek  
i t. p. jest  
**Patafyn Jana Wł. Szulca i S-ki.**  
Składy główne: Łódź, Szkoła 8.  
Warszawa: Ludwik Spiess i Syn  
Hypoteczna 1.  
S. Poznański,  
Jerolimaska 64.

**Lekarz Dentysta**  
**Felicja Elster**  
ul. P. Marji (I Aleja) № 11.  
przyjmuje od 9-1 i od 3-7.

1 Aleja „APOLLO” Teatr Nowości

Sensacja! Ostatnie 3 dni CYRKU „VARIETE” Sensacja!  
5 Syberyjskich tresowanych z wolnej ręki  
Niedźwiedzi pod kierunkim p. RADOCKIEGO 5

Al-Mata-Harri Polaki humorysta  
wykonaw. w. tańców egipskich  
**E. Odrobiński**  
w swoim repertuarze

**? BALZAR ?** Klown muzyczny  
**ANGIELLO**  
polska kupiecka Komiczni akrobaci

**S. Dombrowska** **Bracia Georgi**  
wesołe piosenki Dużo humoru!

15-letni humorysta **Czesio Brunowski** nowe kaplety  
Codziennie jedno przedstawienie początek o godz. 8 wiecz. W niedzielę dwa przedst. o godz. 4-ej i 8-ej wiecz. - Ceny miejsc od 3 do 10 marek.  
Dyrekcja: JAN ZAWADZKI

**E. SZAJNWEKSLER**  
lekarz dentysta  
ul. P. Marji (I Aleja) № 1.  
przyjmuje od 10-1 i od 3-6 p.p.  
w Niedzielę od 10-12.

**Zjazd Młynarzy**  
Cech młynarzy obwodu Częstochowskie go zaprasza wszystkich p. p. młynarzy danego obwodu na ogólne zebranie odbyć się mające we wtorek dn. 8 b. m. w sali Magistratu.  
Starszy cechu K. Piotrowski.

**BANK HANLOWY W WARSZAWIE**  
**ODDZIAŁ W CZĘSTOCHOWIE**  
zawiadamia, że otrzymał  
**5% Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej**  
w drobnych odcinkach w dostatecznej ilości.

**Do sprzedania** Zginęła  
urządzenie masarsko księgarska działowa Cy-  
rzeźnicze sklenowe, stoż. T-za Poż. Uszcz.  
warsztatowe i furgon Nr. 7045  
Warszawska 82. 739

**Kupię** Poszukuje  
wszelką ilość maki pszen- się szary pokój umiebio-  
nej, jacek i masła śmiet- wany Wład. w Adm.ist  
niawego fabryka cuk- Gońca dla A. N.  
row Kępcuski 19. 749-

**2 lub 3 pokoje** Potrzebny  
z kuchnią w okolicy I lub stróż Wład. w Adm.ist  
II Aleji poszukuje się za- Gońca  
raz. Oferty w Gońcu sub-  
W.

**Kinoteatr Szkolny**  
Szkoła № 10.  
w sobotę i niedzielę dn. 6 i 7 b. m.  
**WEŹE (natura)**  
**Zabawy dziecięce**  
Hougo, czyli San-Salwador natura  
Trzeba być modnym komicz.  
Truppa Alberti cyrkowy  
Pomyśl aresztanta komiczny  
**Mali siłacze** natura  
Park Luxemburski natura

Niezawodny środek przeciwko  
duszności, kaszłom, kokułszom,  
katarom i zapaleniom oskrzeli  
**„Granulki Russyana”**  
(Granules sulphuris aurati benzoinati) 0624--  
wyrobu labor. farmac. „Ap. Kowalski” w Warszawie.  
Cena pudełka Mk. 2.- Sprzedz w aptek. i skl. apt. - Sposób użycia dołączony do każdego pudełka.

**Kupię** Meble  
lub wypracuję kasę og- do sprzedania pokój sy-  
niotrawną Oferty dla pialny i jadalny jasny i  
M. K w Gońcu cenny dębowy Władow.  
ul. Kościuszki 24 parter  
na prawo

**Świeże** Zgubiono  
miego końskie i wędliny pasport niem. i papiery  
Krakowska 52 wyd. przez Magistrat

**Zgubiono** Częst. na nasawisko Mi-  
dewięć z francuskiego chala Batory oras 38 mk  
złota z medalionem na ul. Sokołowej Uszciv  
szalarka rasy swrodek i kwitami na 218mk. Uzciv  
do Adm. Gońca za wynag- szalarka rasy i rasy  
rodzeniem swrodek papiery na ul.  
Krótka 85

**Lekarz-Dentysta**  
**Michał Grejniec**  
ul. Panny Marji (I Aleja) № 10  
Przyjmuje codz. od 9-1 i 8-7 w.

**Doktor Tomaszewski**  
Aleja Nr. 60  
dawniej Barbary Nr. 11  
W niedzielę dnia 6 b. m. III Aleja  
71 o godz. 3-iej po poł. odbędzie się  
organizacyjne zebranie czeladzi ślusar-  
skich i tokarskich, na które pożądany jest  
jaknajliczniejszy udział wszystkich czel-  
adzi.

**Dr. Stefan Purski**  
choroby skórne i weneryczne  
przyjmuje codziennie godz. 8-11, 3-7,  
wieczorem.  
w Częstochowie, ul. Kilińskiego 5  
(Piękna 5) 1-sze piętro. 754--

**Poszukuje posady** Zgubiono  
energiczny handlowiec ze znajomością buchalterji i długotermijną praktyką  
Esk. oferty sub „Han- do Red. Goń-  
diowiec” do Red. Goń- ca Częstoch.

**Udzielam lekcji** Udzielam lekcji  
toważowej me- tody Wielkiej i Amerykań-  
skiej teorytycznej i prak-  
tycznej i sporządzenia  
bilansu oraz arytymetji  
handlowej wiad w Gońcu

**Maszynki** Aluminum  
do strzyżenia i golenia wszelkiego rodzaju Wie-  
włosów: polska specjalny skład luskiska 12  
wyrobów nosowniczych  
II Aleja Nr. 35.

**Maszynę** Potrzebny  
do pisania sprzędam kilka pudów starych ga-  
Wiadomość w „Gońcu” set kios w Alaji